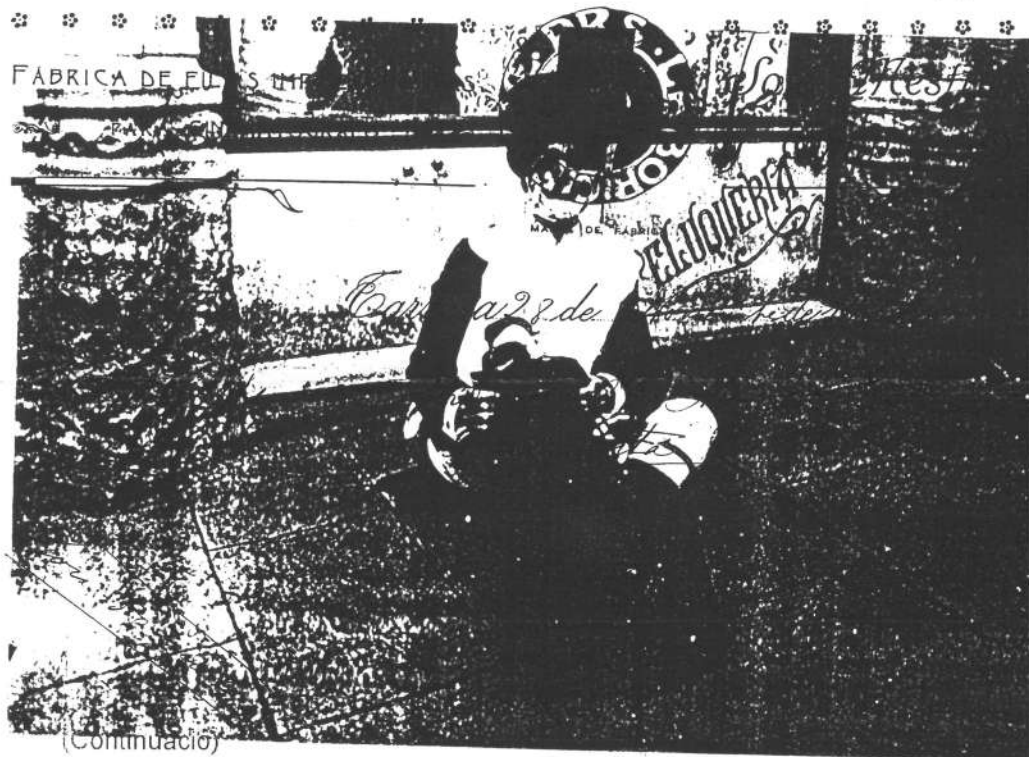

EL COL LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA SOLÀ, ALEGRE I CIA., SOCIETAT PIONERA DEL CINEMA (2)

(Continuació)

El tercer soci de Solà, Alegre i Cia., el que aportava coneixements i experiència, era Joan Solà i Mestres. Nascut a Barcelona el 15 d'abril de 1878, Solà estava casat amb Teresa Romero i Domingo (1883-1974), pintora, que el 1934 va presidir el Grup Femení d'Esquerra Republicana de Catalunya de Terrassa, filla del popular sastre del carrer de Sant Pere, laïcista i republicà, Bonifaci Romero i Vallejo, *el Faci* (Tierga-Aragó, 1861- Terrassa, 1926), i de Lluïsa Domingo i Maurí (1862-1920), filla a la vegada del popular Josepet dels Campos, també notori republicà, promotor del Teatre del Retiro i el primer que fabricà gasoses a Terrassa.

Joan Solà, el tècnic i personatge bàsic de Solà, Alegre i Cia., no és, però, un personatge inèdit perquè se'n va fer referència tant en la conferència de Joan Morral als Amics de les Arts sobre *el Faci*, el 1966 i que va publicar la revista *Terme* (núm 6) 1991 com en *l'Ambient Cultural a Terrassa 1877-1977*, de la Paulina Pi de la Serra. També en el llibre que recull la història del cinema terrassenc, M. Dolors Font el citarà, només el primer cognom i sense identificar-lo com a autor del primer documental rodat a Terrassa i estrenat el 25 de gener de 1908 en el Teatre del Retir.

Joan Solà va temptejar també altres facetes artístiques. Probablement influït per les tertúlies de pintura que es feien a casa del seu sogre *el Faci*, va

aficionar-se a aquest art i va participar per la Festa Major de 1907 en l'Exposició d'Art Local Independent de l'Agrupació Regionalista. Ragon, que l'esmenta a la part de pintura de El Arte y los Artistas el-Tarrasa, diu que Solà tenia inquietuds en el món de l'art, però que no va passar de ser un senzill aficionat. Les inquietuds de Solà en pintura el van portar a muntar amb Joan B. Rovira i Balaguer la primera Galeria d'Art de Terrassa el novembre de 1906, al carrer de la Font Vella, 7 i 9. La Galeria va tenir una vida molt curta, Solà va plegar i Rovira va destinar el local a comerç de cristalleria. Ragon en el capítol V de l'obra esmentada, diu que a la tenda es reunien artistes, que estava adornada a l'estil modernista i que hi els que concorrien en deien a *cal Pa i Oli*. En aquest magatzem hi va viure una part de la seva infància i hi va començar a agafar pinzells el pintor Isidre Òdena.

Solà va tenir també aficions literàries. Va ser l'autor de la lletra de l'obra. *La Nit Santa* que es va estrenar al Teatre Retir la nit de Nadal del 1908 amb música de Marc Armengol.

La faceta que finalment va captivar Solà en els seus continus viatges per les capitals europees va ser el cinema, un món incipient i fascinant. Ja hem dit que el gener de 1908 Solà era l'autor del primer documental filmat a Terrassa i presentat al Retiro, un reportatge de la benedicció dels animals i de la cercavila posterior que es feia per Sant Antoni Abat. Segons Morral, Solà era corresponsal del noticiari francès Pathé i aprofitava el material que rebia per assajar films amb argument. Quan s'estava construint al Raval l'actual plaça del Mercat, Solà impressionà un esquetx en el qual figurava com un dels protagonistes en Canela, xerraire del cine parlat del Retir. L'argument representava un fixador de cartells en una escala enganxant un cartell a la paret, passava un bromista i, fent veure que s'entrebancava, tombava l'escala amb la consegüent caiguda del fixador. Per aquest motiu, el fixador empaitava el bromista, al qual s'anava sumant tota una colla de gent, aprofitant la sortida de la fàbrica dels obrers de ca l'Aymerich i Amat, els quals caminaven sempre amb la pressa que els exigia la poca estona de què disposaven per dinar.

Per la documentació d'Alegre, Solà i Cia. que hem pogut examinar, sabem que la societat "Les Divertissements Cinématographiques de l'Agrupació Regionalista Anglesa, El Tibidabo, etc. i va contactar amb distribuïdors, com en Grané de la Sala Mercè Adolfo Croce, de Milà, Cinema Fix, de París i fins i tot Antoni Badrinas, amic de Martí Alegre que era llavors a Alemanya va fer gestions en aquell mercat.

Per causes que desconeixem, però, la societat Solà, Alegre i Cia. va durar justament un semestre, fins a finals de 1908. Solà va recuperar el material de producció i el material inherent al local (comptadors de gas i llum, etc.) es va liquidar. Es truncà així la vessant industrial terrassenca del cinema de Joan Solà, que continuà immers en el món de la producció cinematogràfica, però fora ja de la seva Terrassa nadiua, cosa que justifica l'oblit del personatge entre els seus conciutadans.

(Continuarà)